

det er vist først langt ned i Tiden, at man har faaet tilføjet Bemærkningen om, at hvem der har noget at indvende, skal sige til i Tide og paa behørig Sted. Hellere end at beholde den nuværende Kundgørelse, som her foreslaas, vil jeg lade den falde helt bort. Men i hvert Fald forekommer det mig, at hvis man vil beholde den, maa den ordnes paa den Maade, at der optages en Bemærkning derom i Statstidenden.

Jeg er enig med dem, der ønske, at vi skulle komme til en Ende med denne Lov, men jeg tror ikke, at man, hvis man i dette høje Ting fastholder det samme Standpunkt som i Fjor, nemlig at give en lille Nødlov, vil komme nogen Vegne. I saa Fald mener jeg for øvrigt, at man heller ingen Vegne bør komme. Man maa løse Spørgsmaalet nogenlunde rationelt. saaledes at man giver Staten, hvad Statens er, og Kirken, hvad Kirkens er, paa dette Omraade. I øvrigt skal jeg ikke fordybe mig videre i Enkelthederne, der er et og andet Punkt, hvortil jeg ellers kunde have noget at bemærke, men det skal jeg undlade.

Justitsministeren (Alberti): Fra alle Sider synes der at være en Erkendelse af Nødvendigheden af at komme til en Ordning, en Løsning af det foreliggende Forhold, men tilbageholde kan jeg dog ikke den Opfattelse, at, foreløbigt i alt Fald, synes det, som om der er et Stykke til, at man naar en saadan Løsning, idet man fra alle Sider fastholder Standpunkterne fra i Fjor. Imidlertid er det jo at haabe — ligesom det allerede fra flere Sider er udtalt — at Sagens Vigtighed vil medføre, at der vises Imødekommenhed for at naa til en Løsning af dette Spørgsmaal, en Imødekommenhed, der ikke vil komme til at vente paa tilsvarende Imødekommenhed fra Regeringens Side. Jeg har dog den Tro, at naar det høje Ting gennem Udvalget kommer nærmere ind paa Behandlingen af Spørgsmaalet, vil det komme til den Opfattelse, at det foreliggende Lovforslag byder en Udvej til en god og for alle ligelig og retfærdig Løsning, om end der naturligvis paa mange Punkter kan være Spørgsmaal, om det netop skal ordnes paa den Maade, Lovforslaget foreslaar, eller paa en anden Maade. Jeg tror, at den Løsning, som vil være den rette, naas ved at følge de Principper, som ere nedlagte i Lovforslaget, og hvorefter Formen for Ægteskabs Indgaaelse bliver ens og ige for alle. Det er blevet sagt mod Lov-

forslaget, at det er en Tvangslov. Det kan man gerne sige, men den nuværende Ordning er jo ogsaa en Tvangsordning, ligesom overhovedet enhver Ordning, der foreskriver visse bestemte Former, kan siges at indeholde en Tvang, hvorunder de paa-gældende maa høje sig. Det, som er Fordelen ved dette Lovforslag, er, som jeg allerede har nævnt, at det stiller alle lige, hvorimod dette ikke er Tilfældet med det Lovforslag, som blev vedtaget af det høje Ting i Fjor, og som to af de ærede Talerer fastholdt i Dag. Naar Lovforslaget i den Form var uantageligt for Regeringen, ligger det efter min Opfattelse ikke deri, at denne Form for Lovforslaget indfører to forskellige Slags Ægteskab, thi det kende vi jo allerede nu i det kirkelige og det borgerlige Ægteskab, men deri, at Lovforslaget indfører to forskellige Klasser af Ægteskab: et Ægteskab af første Klasse og et af anden Klasse. Dette forekommer mig ganske uantageligt, og det er paa ingen Maade rigtigt, naar det siges, at den Ordning, som blev vedtagen af det høje Ting i Fjor, sikrer Individernes deres Frihed. Det gør den netop ikke, den beskærer den Frihed og den Ret, som Individerne nu have, ved at give Præsten en Myndighed, han nu ikke har til at veje og vrage. Jeg er nemlig ikke enig med den Opfattelse af den afsagte Højesteretsdom, som her er kommen til Orde: at den har slaaet fast, at Præsten i visse Tilfælde havde Ret til at nægte at foretage en Vielse. Ved Højesteretsdommen er det efter min Opfattelse ikke en Gang slaaet fast, at Pastor Ifversen havde Ret til at nægte at foretage den Vielse, det drejede sig om. Derfor er der i Højesteretsdommen ikke slaaet noget som helst andet fast end, at Pastor Ifversen for den Nægtelse, han havde iværksat, ikke kunde straffes, fordi Højesteret ikke fandt det godtgjort, at han havde handlet med Forsæt. Det er alt det, som fastslaas ved Højesteretsdommen. Derimod er der intet fastslaet om, at en Præst — heller ikke Pastor Ifversen — er pligtig til at foretage de Vielser, som forefalde i hans Sogn, eller om han i noget Tilfælde har Ret til at undslaa sig for at vie. Noget andet er, at Højesteretsdommen har vidtrækkende Betydning udover det enkelte afgjorte Tilfælde derigennem, at det vel maa antages, at en Præst, som fremtidig kommer i en lignende Stilling, og med Hensyn til hvem Spørgsmaalet om Forsæt da skal afgøres under den Uklarhed, som formentlig findes indenfor Folkekirken, da ogsaa maa blive